

Krigs- eller indre Urolighedstider, hvor man spørger sig selv: Kan Bankerne eller Sparekasserne ikke bryde sammen i Kaosset, saa de ikke kan betale mig kontant, hvad de skylder paa min Konto?; og der kan komme økonomiske Sammenbrudstider, hvor man spørger sig selv: har virkelig den Mand saa mange Penge paa sin Konto, at jeg tør tage hans Check for god Betaling? og er den Bank, som Checken lyder paa, virkelig god nok til at indløse den kontant?

I saadanne Tider, hvor den gensidige Tillid i Handel og Vandel skrumper ind, kan der blive Tale om en mere eller mindre panikagtig Forandring i Betalingsmidlernes Art, en Overgang fra Checkbrug til Seddelbrug.

Hvis Seddelbanken under saadanne Omstændigheder vilde vægre sig ved mod behørig Sikkerhed at laane Pengeinstitutterne de fornødne Sedler, som de behøver for at tilfredsstille de Indskydere, som vil »se deres Sedler«, maa Seddelbanken gøre sig klart, at den derved bidrager til at forøge Panikken og fremkalde Krise. Mistilliden til Privatbankernes Betalingsevne faar da Ret; en Bankfordring paa Sedler viser sig *ikke* at være jævngod med Sedler. Hvis Seddelbanken mener at burde støtte Privatbankerne, kan under saadanne Omstændigheder den udgivne Seddelmængde vokse i uhyre Grad, *uden at* Betalingsmidlernes Mængde i det hele vokser; men blot saaledes, at deres Art forandres. Ogsaa dette Problem vil vi i Tiaarsperioden komme til at gøre Bekendtskab med.

Hvor stor en Del af Betalingsmidlerne i et Land, der bestaar af Sedler, og hvor meget i Checks m. m., er forskelligt for de forskellige Landes Forhold og Vaner. Naar i Sverrig før Krigen Seddeludstedelsen var 40 Kr. pr. Indbygger og i Danmark 50 Kr., kan det forklares med, at i Sverrig blev en forholdsvis større Mængde Kontraktsforhold slet ikke afviklede med Penge, men med Varer — f. Ex. Naturalforplejning i Stedet for Arbejds løn. — Telefondirektør Johannsen har opstillet Kalkuler, hvorefter der af Befolkningens gennemsnitlig beregnede Indtægt er ca. $1\frac{1}{2}$ Maanedes Indtægt mobiliseret i Sedler, naar alt tages med, ikke blot hvad private Folk har hos sig, men ogsaa — og det er vel den største Del — hvad Handlende, Pengeinstitutter, Jernbaner, Post, Telegraf osv. har i Kassen. Mærkværdig nok er fremragende